

Ocena korzyści uzyskiwanych przez Państwa UE-15 w wyniku realizacji polityki spójności w Polsce.

1. Uzasadnienie wykonania badania

Strategicznym celem polityki spójności UE realizowanej poprzez wsparcie regionów będących na niższym poziomie rozwoju społeczno- gospodarczego przy pomocy funduszy strukturalnych jest osiągnięcie pozytywnych efektów na poziomie całej Unii Europejskiej.

Redystrybucja środków mająca charakter transferów finansowych z państw członkowskich będących płatnikami netto do regionów będących beneficjentami pomocy ma na celu osiągnięcie poziomu spójności społeczno- gospodarczej pozwalającej na harmonijny rozwój i wzrost konkurencyjności całej Unii Europejskiej w wymiarze globalnym.

Polityka spójności realizowana poprzez likwidowanie różnic w rozwoju społeczno- gospodarczym w regionach o dużym potencjale rozwojowym przynosić powinna istotną wartość dodaną oraz korzyści dla całej Wspólnoty w tym również dla państw członkowskich będących płatnikami netto.

Przedmiotem niniejszego badania jest mechanizm transmisji pozytywnych efektów realizacji polityki spójności na obszary nie objęte bezpośrednio wsparciem w państwach UE-15

2. Cel badania

Celem niniejszego badania ewaluacyjnego jest pokazanie wpływu polityki spójności realizowanej w Polsce na Państwa UE-15.

3. Zakres badania i pytania ewaluacyjne

Przedmiotem badania będą korzyści jakie uzyskują państwa i regiony z Państw UE-15 w związku w realizacją polityki spójności w Polsce, kraju będącym największym beneficjentem wsparcia.

Zakres czasowy dotyczyć będzie okresu 2004 – 2007. Analizie poddane zostaną środki finansowe wydatkowane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej w ramach wszystkich programów operacyjnych w okresie programowania 2004-2006 z uwzględnieniem (w ramach wniosków, rekomendacji i prognoz) okresu programowania 2007-2013.

Badanie realizowane będzie na dwóch poziomach analizy:

- **na poziomie makroekonomicznym:** analiza dotyczyć będzie korzyści uzyskiwanych przez „stare” państwa członkowskie (państwa UE-15) mierzonych wielkościami zagregowanymi,
- **na poziomie mikroekonomicznym:** analiza dotyczyć będzie korzyści uzyskiwanych przez „stare” państwa członkowskie (państwa UE-15) w związku z realizacją wybranych rodzajów interwencji współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE.

Analiza na poziomie makroekonomicznym dotyczyć powinna oceny wpływu środków wydatkowanych w ramach projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE na wzrost popytu konsumpcyjnego i inwestycyjnego w Polsce i jego wpływ na zwiększenie importu dóbr i usług z państw będących płatnikami. Niniejsza część badana powinna odpowiedzieć na następujące pytania ewaluacyjne:

- Jaka wielkość popytu konsumpcyjnego i inwestycyjnego wygenerowanego przez realizację polityki spójności w Polsce skierowana jest na dobra i usługi importowane z państw UE-15?
- Jaka jest wartość i struktura dóbr i usług eksportowanych przez kraje UE-15 na skutek zwiększonego popytu konsumpcyjnego i inwestycyjnego wygenerowanego w wyniku realizacji polityki spójności w Polsce (analiza zmian wielkości w czasie)?
- Jaki wpływ ma zwiększenie wymiany handlowej (na skutek wzrostu popytu wygenerowanego przez realizację polityki spójności) z Polską na Produkt Krajowy Brutto oraz zatrudnienie w państwach UE-15?

Analiza powinna być również **uzupełniona o prognozę na okres 2008-2015** w zakresie ww. pytań ewaluacyjnych. Do przeprowadzenia niniejszej analizy można będzie wykorzystać prognozy makroekonomiczne będące w dyspozycji MRR. Najbardziej aktualne szacunki (wpływ NPR i NSRO na gospodarkę Polski w latach 2004-2007 wraz z prognozą na lata 2008-2015) dostępne będą w maju 2008 r.

Analiza na poziomie mikroekonomicznym powinna dotyczyć oceny korzyści uzyskiwanych przez państwa UE-15 w związku z realizacją wybranych rodzajów interwencji współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE. Niniejsza część badania powinna składać się z **trzech głównych części:**

1. **Analiza bezpośrednich korzyści uzyskiwanych przez firmy zagraniczne z Państw UE-15** będących beneficjentami programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE lub wykonawcami projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce. Niniejsza część badania powinna udzielić odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne:
  - Jaka wartość środków z funduszy strukturalnych została zaabsorbowana przez firmy zagraniczne z Państw UE-15 będące beneficjentami programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce?

- Jaka wartość środków z funduszy strukturalnych została zaabsorbowana przez firmy zagraniczne z Państw UE-15 będące wykonawcami projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce?
- Jaka liczba firm zagranicznych z Państw UE-15 była beneficjentami programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce?
- Jaka liczba firm zagranicznych z Państw UE-15 była wykonawcami projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce?

2. **Analiza pośrednich korzyści uzyskiwanych przez firmy zagraniczne z państw UE-15** w wyniku wzrostu zapotrzebowania na zagraniczne dobra i usługi w związku z realizacją projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce. Niniejsza część badania powinna zostać przeprowadzona na wybranej przez Wykonawcę reprezentatywnej w punktu widzenia celu badania próbie badawczej i powinna udzielić odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne:

- Jaki jest wpływ projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce na rozwój firm zagranicznych z państw UE -15 dostarczających dóbr niezbędnych do realizacji ww. projektów (ze szczególnym uwzględnieniem produktów i technologii innowacyjnych)?
- Jaki jest wpływ projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE w Polsce na rozwój usług (w szczególności usług bankowych i doradczych) świadczonych przez firmy zagraniczne z państw UE -15 (w tym wpływ na wzrost zysków firm oraz podatków płaconych w krajach macierzystych)?

Powyższa analiza powinna być **uzupełniona o prognozę na okres 2008-2015** w zakresie ww. pytań ewaluacyjnych.

3. **Analiza korzyści uzyskiwanych przez firmy zagraniczne w wyniku efektów rzeczowych (produktów i rezultatów)** realizacji polityki spójności w Polsce. Niniejsza część badania powinna zostać przeprowadzona w oparciu o studia przypadków i powinna udzielić odpowiedzi na następujące pytania ewaluacyjne:

- Jaki jest wpływ inwestycji w infrastrukturę podstawową współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE na zwiększenie możliwości eksploracji polskiego rynku (w tym w szczególności rynków lokalnych i regionalnych) przez dobra i usługi dostarczane przez firmy zagraniczne z państw UE -15?
- Jaki jest wpływ inwestycji w infrastrukturę podstawową współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE na zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej wymiany handlowej UE (w tym wymiana handlowa z byłymi republikami radzieckimi)?
- Jaki jest wpływ inwestycji w infrastrukturę podstawową współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE na obniżenie kosztów działalności firm zagranicznych z państw UE?

Poza wyżej wymienionymi głównymi częściami badanie ewaluacyjne powinno zostać uzupełnione **min. 3 studiami przypadków ilustrującymi korzyści uzyskiwane przez państwa UE -15 w wyniku realizacji projektów w ramach współpracy terytorialnej w szczególności o charakterze transgranicznym i międzyregionalnym oraz projektów w obszarze ochrony środowiska.**

Wszystkie wartości pieniężne w ramach badania powinny być wyrażone w polskich złotych (PLN) oraz w euro (EUR).

Wyniki badania powinny zostać zaprezentowane w rozbiciu na poszczególne Państwa UE-15.

Wnioski i rekomendacje sformułowane na podstawie ww. analiz powinny dotyczyć również okresu programowania 2007-15.

Szczegółowy opis prac badawczych wraz z proponowaną metodologią powinien zostać przedstawiony przez Wykonawcę. Zaproponowana metodologia powinna zapewnić realizację celu głównego niniejszego badania oraz umożliwić odpowiedź na ww. pytania ewaluacyjne.

Podjęcie metodologiczne będzie jednym z głównych kryteriów oceny ofert składanych przez potencjalnych wykonawców. Metodologia części badania przeprowadzonego na próbie badawczej powinna pozwalać na generalizację uzyskanych wyników

4. Prezentacja wyników badania ewaluacyjnego

Zakłada się, że na podstawie badania sporządzony zostanie raport udzielający wyczerpującej odpowiedzi na postawione ww. pytania ewaluacyjne. Wykonawca dostarczy raport końcowy w wersji elektronicznej (CD-ROM) oraz papierowej w 5 egz. (łącznie max 100-120 str.)

Wszystkie raporty powinny być opracowane w języku polskim i mieć następującą strukturę:

- (1) streszczenie raportu – nie więcej niż 5 stron A4 (również w jez. angielskim);
- (2) spis treści;
- (3) wprowadzenie;
- (4) opis wyników badania;
- (5) wnioski i rekomendacje (w formie tabeli),
- (6) aneksy przedstawiające zestawienia i analizę danych,
- (7) opis wybranej i zastosowanej metodologii oraz źródła informacji wykorzystywanych w badaniu.

Wykonawca do raportu dołączy angielską wersję streszczenia oraz wniosków i rekomendacji.

Wykonawca będzie ponadto zobowiązany do zaprezentowania raportu metodologicznego oraz wyników badania. Termin oraz miejsce prezentacji zostaną uzgodnione z Zamawiającym. Prezentacja propozycji raportu metodologicznego oraz wstępnej wersji raportu końcowego odbędzie się przed spodziewanym terminem ich złożenia do akceptacji. Natomiast prezentacja raportu końcowego – w terminie 2 tygodni od dnia przedstawienia raportu końcowego.

Wykonawca przygotowuje ponadto max 4-stronnicowe opracowanie (językiem zrozumiałym dla szerokiego grona odbiorców - w formie broszury). Broszura ta powinna zawierać krótki opis badania oraz najważniejsze wyniki i rekomendacje płynące z raportu. Broszura powinna zawierać wykresy, mapy, ewentualnie zdjęcia i być opracowana graficznie w formie umożliwiającej jej publikację bez dodatkowych korekt. Tak przygotowana publikacja ma zachęcić do lektury całego dokumentu. Broszurę należy przedstawić w formie elektronicznej (CD-ROM) i drukowanej (5 egzemplarzy).

5. Harmonogram realizacji zamówienia

Wykonawca zobowiązany jest do stałej roboczej współpracy z Zamawiającym. Realizacja badania będzie przebiegać zgodnie z następującym harmonogramem:

W ramach etapu I:

- **w terminie do 2 tygodni od dnia podpisania umowy** – przygotowanie projektu raportu metodologicznego:
  - raport przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (2 egzemplarze)
  - przedstawienie raportu w formie prezentacji multimedialnej i dokonanie uzgodnień z Zamawiającym;
- **w terminie do 3 tygodni od dnia podpisania umowy** – przygotowanie raportu metodologicznego:
  - raport przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (2 egzemplarze)
  - na żądanie Zamawiającego przedstawienie raportu w formie prezentacji multimedialnej;

W ramach etapu II:

- **w terminie do 14 tygodni od dnia podpisania umowy** - przedstawienie projektu raportu częściowego w zakresie części pierwszej badania (analiza na poziomie makroekonomicznym):
  - raport przekazany zostanie Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (2 egzemplarze)
  - na żądanie Zamawiającego przedstawienie raportu w formie prezentacji multimedialnej;

- **w terminie do 24 tygodni od dnia podpisania umowy** – przedstawienie projektu raportu końcowego¹ oraz broszury:
  - projekt raportu oraz broszury mają być przekazane Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (5 egzemplarzy)
  - na żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia projektu raportu w formie prezentacji multimedialnej. Prezentacja zostanie wyznaczona w terminie do 2 tygodni od dnia przekazania projektu raportu Zamawiającemu.
  - do 3 tygodni od dnia przekazania projektu raportu Zamawiający przekaże Wykonawcy uwagi do projektu raportu końcowego.

- **w terminie do 26 tygodni od dnia podpisania umowy** – przedstawienie ostatecznej wersji raportu końcowego oraz broszury:
  - raport oraz broszura zostaną przekazane Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej (5 egzemplarzy)
  - na żądanie Zamawiającego przedstawienie raportu w formie prezentacji multimedialnej. Prezentacja zostanie wyznaczona w terminie do 2 tygodni od dnia przekazania raportu Zamawiającemu. Zamawiający zastrzega sobie prawo do wniesienia uwag do ostatecznej wersji raportu po prezentacji multimedialnej.

6. Finansowanie zamówienia

Projekt finansowany jest ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

---

¹ Projekt raportu powinien spełniać wszystkie wymagania dotyczące realizacji zamówienia. Zleceniodawca zastrzega, że opracowania częściowe, niedokończone lub niezredagowane nie będą przyjmowane i traktowane jako projekt raportu końcowego.